Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 100 Mp.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas“, „Głos Narodu“, Goniec Krak.“, „Ilustr. Kuryer Codz.“, „N. Reforma“, „N. Dziennik“ na czas strajku drukarzy krak.
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Nr. 47. Kraków, Sobota 9 grudnia 1922 r. Nr. 47.

Przed wyborem Prezydenta Rzpltej.

Przekazanie władzy Prezydentowi.

Warszawa. (AW). Ceremonjał, związany z zaprzysiężeniem prezydenta oraz przekazaniem władzy i ustąpieniem Naczelnika Państwa, opracowany jest według artykułu 24 i 25 regulaminu Zgromadzenia Narodowego. Na zasadzie tych artykułów po złożeniu przysięgi w Zgromadzeniu Narodowem, Prezydent Polski **przejmie władzę od ustępującego Naczelnika Państwa** wobec przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego, t. j. marszałka Sejmu i marszałka Senatu oraz prezesa Rady ministrów. Tem ostatni odczyta protokół Zgromadzenia Narodowego, stwierdzający wybór i przyjęcie przysięgi wybranego prezydenta. Akt ten będzie zaprotokółowany i ogłoszony w Dzienniku ustaw.

Poufna konferencya p. Witosa z p. Thugutem.

Warszawa. (AW). Dzień wczorajszy w Sejmie i Senacie upłynął na naradach poszczególnych klubów sejmowych, które dotąd nie zakończyły się żadną określoną decyzją. W sprawie porozumienia się co do wyboru Prezydenta, jak donosi „Kurjer Polski“ **poseł Witos odbył poufną konferencję z posłem Wyzwolenia Thugutem.** Parogodzinna rozmowa, prowadzona bez świadków, dotyczyła według pogłosek szeregu aktualnych spraw politycznych, nie wyłączając personalnych. Obie strony zachowują do tego stopnia milczenie o przebiegu i wyniku rozmowy, że nie poinformowały o tem swych klubów, które bezpośrednio obradowały po ukończeniu tej rozmowy.

Burzliwe obrady P. P. S.

Warszawa. (AW). Wczoraj przez cały dzień obradował nad sytuacją polityczną klub PPS. Tematem obrad była sytuacja polityczna a w szczególności rozważanie kandydatury na prezydenta. „Kurjer Polski“ donosi, że ta debata **była bardzo ożywiona a chwilami nawet burzliwa.** Oponowano się zwłaszcza w sprawie stosunku do Piasta. Jedni posłowie opowiadali się przeciw taktyce politycznej tej partji, inni przestrzegali przed wzmocnieniem polityki, mogącej przechylić PSL. na stronę ugrupowań prawicowych. Ostatecznie również zdecydowała się PPS. do ewentualnej kandydatury, wysuniętej przez Piasta. Dyskusji nie ukończono, żadna uchwała nie zapadła.

Kandydatury gen. Sikorskiego i P. Ponikowskiego.

Warszawa (Telef.) Dziś wysunięto nazwisko nowego kandydata na prezydenta Rzeczypospolitej. Jest nim szef sztabu gen. Sikorski.

Warszawa (AW). „Kurjer Informacyjny“ podaje, że niektórzy członkowie klubu N. P. R. wysunęli kandydaturę Ponikowskiego na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W kołach sejmowych wysuwano również nazwisko szefa sztabu generalnego, generała Sikorskiego na powyższe stanowisko.

Ostateczne kandydatury wypłyną w ostatniej chwili.

Warszawa (AW). „Przegląd Wieczorny“ donosi, że marszałek Sejmu Rataj jako przewodniczący Zgromadzenia Narodowego **zaprosił do siebie kolejno przywódców stronnictw, pragnąc wysondować ich opinję.** Obecnie obraduje nad postawieniem kandydatury zarząd klubu Piasta, a z drugiej strony odbywają wspólne konferencje Thugut i Poniatowski z ramienia Wyzwolenia Moraczewski i Barlicki z ramienia P. P. S. „Przegląd Wieczorny“ zapewnia, że **ostateczne kandydatury wypłyną dopiero jutro wieczorem, ewentualnie w sobotę przed głosowaniem.**

Zamojski prezydentem, Witos premierem.

Warszawa (Wł.) W sejmie trwały dziś w dalszym ciągu konferencje na temat wyboru prezydenta Rzeczypospolitej. Centrum stanowisko P. S. L. sprawia, że przywódcy tego klubu szukają porozumienia równolegle i z lewem ugrupowaniem sejmu. Wspólnem zamiarem wszystkich posłów jest postawienie kandydata na prezydenta, partjom nie zaangażowanego, a takiem zabarwieniu politycznem, któreby dogodne prawej lub lewej stronie Izby. **Jedna z tych kombinacyj, skoncentrowana w ciągu dnia dzisiejszego, może doprowadzić do wyboru posła Rzpltej w Paryżu hr. Maurycego Zamojskiego, na prezydenta i do powierzenia steru rządów p. Wincentemu Witosowi.**

Krwawe zajścia w Sofii.

Wiedeń (Telef.). Z Belgradu donoszą: Wśród pogłoski, którą ogłaszają dzienniki belgradzkie, w Sofii, **wtargnęli chłopi składający do Sofji masami, zdemolowali** wszelkie lokal klubu demokratycznego, jakoteż wiele sklepów przeważnie żydowskich. Przyszło do bójek, przyczem strzelano z rewolwerów. **Są trupy i ranni liczni.** We środę były wszystkie sklepy w Sofii zamknięte. W mieście panuje panika.

Pożegnanie Naczelnika państwa z ciałem dyplomatycznem.

Warszawa, 7 grudnia.

Wczoraj o godzinie 4-tej Naczelnik Państwa przyjął w Belwederze na uroczystem pożegnaniu korpus dyplomatyczny w pełnym składzie wraz z attaches wojskowymi. Naczelnik Państwa w krótkiem przemówieniu podziękował zebranym dyplomatom za 4-letnią przyjazną współpracę przy utrwalaniu należnego Polsce stanowiska międzynarodowego.

Naczelnikowi Państwa odpowiedział serdecznem przemówieniem dziekan korpusu dyplomatycznego nuncjusz **Lauri,** podnosząc pełny uznania stosunek, jaki łączył zawsze Naczelnika Państwa z korpusem dyplomatycznym. Następnie Naczelnik Państwa odbył cercle, wymieniając serdeczne słowa pożegnania z przedstawicielami poszczególnych państw.

Z Senatu.

Warszawa. (AW). Komisja regulaminowa senatu rozpatrywała dzisiaj w dalszym ciągu projekt regulaminu. Dłuższą dyskusję wywołał artykuł o władzy dyscyplinarnej nad urzędnikami Senatu. Zastanawiano się również nad wnioskami komisji senackiej i planami posiedzeń senatu, oraz **sposobem traktowania ustaw, uchwalonych Senatowi przez Sejm.** Senatorowie Posner i Wański domagali się, aby wnioski komisji senackiej oraz plenarne posiedzenia Senatu nie miały charakteru inicjatywy prawodawczej. Posiedzenie komisji odłożono do wtorku.

Bawarja odrzuca żądania Ententy.

Berlin (AW). Konferencja kanclerza Cuno z premjerami poszczególnych państw związkowych trwa dzisiaj w dalszym ciągu. Chociaż narady są poufne, jednak donoszą, że położenie **jest bardzo poważne i zaostrzone z powodu stanowiska bawarskiego premiera dr. Knillinga,** który jest związany postanowieniami swego rządu i który kategorycznie oświadczył, iż **stanowczo odrzuca on wykonanie żądań konferencji ambasadorów, które są zawarte w nocie. Odrzuca on również bez dyskusji list zapowiedzianej, jaki rząd niemiecki miałby na żądanie konferencji wystosować pod adresem rządu bawarskiego.** Wobec tego premjerowie państw związkowych stoją kanclerza są bezradni, gdyż nacisk Ententy jest bardzo silny i rząd niemiecki nie odważy się na odrzucenie noty konferencji ambasadorów. Nadto ma konferencja premjerów wielkie znaczenie wewnętrzno polityczne, gdyż od wyniku tej konferencji **uzależnia dr. Cuno swoje dalsze stanowisko w sprawach polityki wewnętrznej i finansowej.** Bawarski premier Knilling wyjechał dzisiaj wieczorem o 9-tej z Berlina.

Regulamin Zgromadzenia Narodowego.

Według ustawy z dn. 27 lipca 1922 r.

Kraków, 8 grudnia.

Podajemy najważniejsze artykuły regulaminu Zgromadzenia Narodowego:

Art. 1. Zgromadzenie Narodowe dla wyboru prezydenta Rzeczypospolitej zwołuje prezydent Rzeczypospolitej w miejscu i w czasie przez siebie oznaczonym, nie później jednak, niż na 30 dni przed upływem siedmiolecia swego urzędowania.

Art. 7. Posiedzenia otwiera przewodniczący nie później, niż w 15 minut po godzinie, na którą zostało zwołane, niezależnie od liczby obecnych. Do prawomocności uchwał i wyborów potrzebna jest obecność przynajmniej połowy ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego.

Art. 8. Posiedzenia Zgromadzenia Narodowego są jawne.

Art. 9. Językiem rozpraw Zgromadzenia Narodowego jest język polski.

Art. 11. Zgromadzenie Narodowe zwołane dla dokonania wyboru prezydenta Rzeczypospolitej, zajmuje się wyłącznie tym jednym punktem porządku dziennego. Jakiekolwiek przemówienia, obrady i uchwały poza wyborami i zaprzysiężeniem prezydenta, oraz zatwierdzeniem protokułów, są wyłączone i zgóry nieprawomocne.

Art. 13. Po zarządzeniu wyborów, przewodniczący wzywa członków do zajęcia miejsc, poczem jeden z urzędujących sekretarzy odczytuje listę imienną wszystkich członków Zgromadzenia Narodowego, a inny sekretarz odczytuje po wywołaniu nazwiska nieobecnego członka jego usprawiedliwienie, jeśli zostało nadesłane. Zaproszeni przez przewodniczącego z pośród pozostałych członków prezydyum, czterej skrutatorzy, odbierają na mównicy od wywołanych członków, którzy osobiście do mównicy podchodzą, kartki, złożone we dwoje, zawierające nazwisko kandydata. Po ukończeniu głosowania, przewodniczący ogłasza je za zamknięte, skrutatorzy obliczają głosy i wynik ogłaszają z mównicy.

Art. 14. Za wybranego uważa się kandydata, który uzyska bezwzględną **większość** ważnie oddanych głosów, przyczem kartek białych, kartek zawierających nazwiska głosujących nie bierze się w rachubę.

Art. 15. Jeżeli w pierwszem głosowaniu żaden z kandydatów nie uzyska bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów, przewodniczący zarządza powtórne głosowanie, które odbywa się w ten sposób, jak pierwsze.

Art. 16. Jeżeli i drugie głosowanie nie da pomyślnego wyniku, zarządza się trzecie głosowanie, które odbywa się tak samo, jak poprzednie, z tą różnicą, że kandydat, który otrzymał najmniejszą liczbę głosów w drugiem głosowaniu jest wyłączony od wyboru.

Jeżeli i trzecie głosowanie nie da pomyślnego wyniku, zarządza się czwarte głosowanie, a w razie potrzeby i dalsze głosowania, przyczem przy każdem następnem głosowaniu wyłącza się kolejno tego z kandydatów, który w poprzedniem uzyskał najmniejszą liczbę głosów.

Art. 19. Jeżeli pozostanie tylko dwóch kandydatów i w ciągu dwóch kolejnych głosowań uzyskają oni równą liczbę głosów, los rozstrzyga, który z nich będzie wybrany.

Łotwa na rozdrożu.

Kraków, 8 grudnia.

(l. t.) Wedle doniesień, nadchodzących z Łotwy, wynik niedawnych wyborów do tamtejszego Sejmu, powodujący bardzo niepożądane rozdrobnienie partyj politycznych, może odbić się niepomyślnie na polityce zagranicznej tego kraju. Polityka zaś ta przedstawia dla Polski dość znaczny interes dla ogólnie znanych powodów.

Osobistości, znające dobrze stosunki tamtejsze, są zdania, że jeżeli prawica Sejmu łotewskiego nie utworzy silnej koalicyi, to jest możliwem **porzucenie przez Łotwę dotychczasowej „polityki bałtyckiej", zatem pójdzie zbliżenie się jej do Rosyi sowieckiej.** Socyaliści mianowicie i stronnictwa radykalne noszą się z zamiarem utworzenia bloku rządowego, a zamiar ich ma wszelkie szanse dojścia do skutku.

W razie, gdyby udało się im zagarnąć władzę, program tego bloku socyalistyczno-radykalnego, będzie się opierał na następujących głównych punktach: 1) Usunięcie wszystkich urzędników, którzy zwalczali agitacyę bolszewicką; 2) Demokratyzacya armii; 3) Przeprowadzenie ustawy agrarnej w ten sposób, aby maximum posiadania wynosiło 15 hektarów.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że Łotwa pod rządami bloku socyalistyczno radykalnego stanęłaby otworem machinacyom sowieckim i zeszłaby do roli, jaką obecnie odgrywa Gruzya, będąca w rzeczywistości nie samodzielną republiką, lecz prowincyą sowieckiej republiki rosyjskiej.

Pisząc o tej sprawie paryski „Temps" — wyraża nadzieję, że „do tej ostateczności nie przyjdzie, ale gdyby przyszło, to Łotwa, ciesząca się uznaniem i sympatyami mocarstw, musiałaby je stracić".

Oczywiście, Polska, tak silnie zainteresowana tem wszystkiem, co dzieje się w państwach bałtyckich, musiałaby ewentualnie zmienić także linię wytyczną swej polityki wobec Łotwy.

Czy taka radykalna zmiana polityki łotewskiej odbiłaby się sympatycznem echem w Estonii i Finlandyi? — oto pytanie, na które odpowiedź przyniosłaby zapewne niedaleka przyszłość. Ale treść tej odpowiedzi może mieć dla Polski ogromną doniosłość. Zamiast bowiem mieć do czynienia z przyjaznemi sobie państwami bałtyckiemi, mogłaby się nagle znaleźć wobec państw, ulegających wpływom sowieckiej Rosyi. Byłoby to dla niej czemś wcale niepożądanem.

Ruch republikański w Grecyi.

Kraków, 8 grudnia.

Od dłuższego czasu obiegały pogłoski, że król grecki Jerzy jest właściwie więźniem w swoim pałacu, pilnie strzeżonym przez tak zwany komitet rewolucyjny, który obecnie sprawuje rządy w Grecyi. Urzędownie zaprzeczono kilkakrotnie tym wieściom, które wobec panujących obecnie stosunków w Grecyi miały wszelkie cechy prawdopodobieństwa.

Zaledwie ucichły te pogłoski, pojawiły się rychło nowe, jeszcze bardziej alarmujące, a mianowicie, że król Jerzy uciekł z Aten. Wiadomość ta okazała się rzeczywiście fałszywą, chociaż możnaby ją z wielką dozą uzasadnienia nazwać tylko przedwczesną: obecnie bowiem wypadki w Grecyi rozwijają się widocznie w kierunku **obwołania republiki.**

Jak donosi paryski „Matin" ze źródła belgradzkiego, król zażądał rozwiązania komitetu rewolucyjnego, a żądaniu temu nadał cechę **stanowczego ultimatum,** oświadczając równocześnie, że tylko pod tym warunkiem pozostanie na tronie. Komitet rewolucyjny nie dał na to ultimatum urzędowej odpowiedzi, wyraził tylko swój sąd, **że cała dynastya grecka ponosi winę za klęskę Grecyi,** dlatego też komitet rozważa myśl obwołania republiki.

Ruch republikański widocznie odżył w Grecyi i zaczyna przybierać szerokie rozmiary, skoro wywołał echo w angielskiej Izbie gmin. Prezydent gabinetu angielskiego Bonar Law zawiadomił mianowicie Izbę, że rząd angielski **nie czynił żadnych zabiegów, ażeby zapobiec proklamowaniu republiki w Grecyi.** Na jakiem tle powstały powody, które skłoniły Bonara Lawa do tego oświadczenia, nie wiadomo, w każdym razie jest ono świadectwem, że z ruchem republikańskim w Grecyi należy się poważnie liczyć.

Z konferencyi w Moskwie.

Przyjęcie projektu polskiego. — Odparcie ataku litewskiego na Polskę.

Moskwa, 6 grudnia.

(PAT). Na posiedzeniu biura konferencyi w dalszym ciągu prowadzono dyskusyę nad paktem o nieagressyi. **Za podstawę do dyskusyi przyjęto projekt paktu złożony przez delegacyę polską,** do którego to projektu delegacya rosyjska i litewska przedstawiły pewne poprawki. W czasie dyskusyi delegacya litewska **wystąpiła z zarzutami przeciwko Polsce,** inne delegacye jednak oświadczyły, **iż nie chcą wchodzić w meritum spraw polsko-litewskich, ponieważ nie należą one do przedmiotu konferencyi.**

Moskwa (PAT). Wobec złożonego przez stronę rosyjską oświadczenia, delegacya polska złożyła ze swej strony deklaracyę, w której oświadcza, że **utrzymuje całkowicie swe poprzednie stanowisko dotyczące podpisania paktu o nieagressyi** przed przystąpieniem do dyskusyi nad sprawami technicznemi rozbrojenia. **Do oświadczenia polskiego przyłączyły się delegacye: estońska, fińska i łotewska.** Rosyanie zastrzegli sobie prawo udzielenia odpowiedzi na piśmie na oświadczenie polskie, tymczasem zaś biuro zajęło się projektem paktu o nieagressyi przedstawionym **przez delegacyę polską.**

Z Sejmu śląskiego.

Katowice, 7 grudnia.

Na wstępie wczorajszego posiedzenia Sejmu, marszałek Wolny, przed przystąpieniem do porządku dziennego, poświęcił dłuższe przemówienie pamięci **wojewody Rymera,** podkreślając jego gorącą miłość ojczyzny, niezwykłe poczucie obowiązku, pracę dla dobra ludu śląskiego oraz kryształowy charakter. Posłowie i publiczność wysłuchali mowy stojąc. Marszałek na znak żałoby zarządził **pół godzinną przerwę.** Po przerwie zawiadomił marszałek, że dnia 7 bm. o godz. 10 przed południem odbędzie się w kościele

Panny Maryi żałobne nabożeństwo za duszę śp. Józefa Rymera, zaś o godzinie 14·30 pogrzeb. Następnie **ks. poseł Mateja** postawił wniosek, aby nie przystępowano do obrad nad porządkiem dziennym, lecz załatwiono tylko wnioski nagłe. Wniosek ten **przyjęto.** Projekt ustawy w sprawie **jednorazowego zasiłku świątecznego dla urzędników w wysokości 50 procent poborów przekazano komisyi budżetowej.** Projekt ustawy w przedmiocie **podwyższenia rent wojskowych i powstańczych, przekazano komisyi budżetowej.** Wniosek **dra Panka** i towarzyszy o przyznanie dodatku ekonomicznego województwa śląskiego także innym urzędnikom państwowym pracującym na terenie województwa śląskiego, jak np. pocztowym i kolejowym przekazano do komisyi prawniczej i budżetowej. Wniosek ks. Mateji **o wyasygnowanie na rzecz uchodźców z niemieckiej części G. Śląska 30 milionów marek niemieckich oraz na rzecz uchodźców z pod zaboru czeskiego 25 milionów marek polskich przekazano komisyi budżetowej.** Na tem posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek.

Pobór wojskowy we Wschodniej Małopolsce.

Ze Lwowa donoszą 5 b. m.:

Na murach miasta rozlepiono onegdaj obwieszczenie **o powołaniu do przeglądu wojskowego roczników 1900 i 1901** na terenie Wschodniej Małopolski.

Wszyscy obywatele **bez względu na narodowość i wyznania,** tak Polacy, Rusini, czy Żydzi, wyznania rzym. katol., grecko katol. i mojżeszowego — posiadający obywatelstwo polskie objęci są tym poborem. O posiadaniu zaś obywatelstwa polskiego nie decyduje ocena indywidualna, przyznawanie lub poczuwanie się, lecz **ustawa państwowa o obywatelstwie.** Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości podkreśla obwieszczenie, że wezwanie to nie dotyczy tylko tych, którzy są **poddanymi obcego państwa** i wykażą to odpowiednimi dokumentami.

Lwowska „Gazeta Por.“ pisze z tego powodu:

„Obwieszczenie powyższe, to **koniec legendy o przejściowych rządach polskich w Małopolsce Wschodniej. Polska obejmuje także i na tych kresach pełnię władz zwierzchnich,** którą sprawować będzie ku pożytkowi i zadowoleniu wszystkich obywateli bez różnicy narodowości i wyznania“.

Ruska „Swoboda“ atakuje rząd polski z powodu rozpisania tego poboru, który nazywa „branką ukraińską“.

Poświęcenie gmachu Akademji górniczej i immatrykulacya słuchaczy

Kraków, 8 grudnia.

Wczoraj przed południem odbyło się uroczyste poświęcenie gmachu Akademii górniczej na Krzemionkach. Równocześnie też odbyła się immatrykulacya nowozapisanych słuchaczy.

O godzinie 10 rano odbyło się kościele parafialnym w Podgórzu uroczyste nabożeństwo przy udziale całego grona profesorów Akademii górniczej oraz zaproszonych gości. Po ceremonii poświęcenia budynku, nastąpiła uroczystość immatrykulacyjna. Nowo zapisani słuchacze złożyli na ręce **rektora Akademii inż. dra Jana Studniarskiego** uroczyste ślubowania.

Po tej symbolicznej uroczystości zabrał głos rektor Studniarski, który w treściwem przemówieniu określił zadania akademii, jako wychowawczyni przyszłych kadr pierwszych inżynierów górników i hutników-Polaków.

Mówca wskazał również na świetny rozwój tego młodego zakładu naukowego i niemniej świetną przyszłość jego.

Przemówienie rektora Studniarskiego, zakończone słowami: „Szczęść Boże“, przyjęto żywymi oklaskami.

Z kolei zabrał głos niedawno przybyły z Rosyi, a znany zaszczytnie **inż. Czeczott,** który scharakteryzował zadania inżyniera górnika-Polaka w dobie obecnej.

Po uroczystości odbył się w kuchni akademików górniczych w Krzysztoforach obiad, w którym wzięli udział także wicepr. **Wielgus** oraz dziekan wydziału górniczego inż. **O. Nowotny** i dziekan wydziału hutniczego inż. **Rodziewicz-Bielewicz.**

Sody amoniakalnej, Sody kaustycznej i Chromianu Potasu kupię kilka wagonów z pozwoleniem na wywóz do Czechosłowacyi.

Masata & Comp., Praga VII., Jeronymova 1139.

„CHODORÓW“

Akc. Towarzystwo dla Przemysłu Cukrowniczego w Chodorowie.

Walne Zgromadzenie akcyonaryuszów Spółki „CHODORÓW“, Akc. Tow. dla przemysłu cukrowniczego w Chodorowie, uchwaliło w dniu 30 listopada 1922 r. wypłacić posiadaczom akcyi emisyi I. do V za rok obrachunkowy 1921—1922, dywidendę w wysokości 100%, t. j. **po Mp. 140·—** od akcyi.

Wypłatę powyższej dywidendy uskutecznia od dnia 10 grudnia 1922 r. za przedłożeniem kuponu Nr. 2

Polski Bank Przemysłowy we Lwowie

i wszystkie jego Oddziały: w Będzinie, Borysławiu, Dąbrowie górniczej, Drohobyczu, Gdańsku, Jaśle, Krośnie, Krakowie, Łodzi, Nowym Sączu, Rzeszowie, Sanoku, Sosnowcu, Stryju i Warszawie.

Vr. V. 7342/22.

OGŁOSZENIE.

Wzywa się osoby, które poniosły straty skutkiem manipulacyi Bronisława Tadeusza Kamińskiego, podającego się fałszywie charakterem sekretarza poselstwa polskiego w Moskwie o zgłaszanie swych adresów i pretensyi do Sądu okręgowego karnego Oddziału V. w Krakowie z powołaniem się na niniejsze ogłoszenie.

SĄD OKRĘGOWY KARNY ODDZIAŁ V.

Kraków, dnia 26 listopada 1922.

Zwyczajne Ogólne Zebranie Członków Tkalni mechan. „KROSNO“ w Krośnie

Tow. zarejestr. z ogr. poręką

odbędzie się we środę, dnia 27. grudnia 1922, o godz. 10-ej przedpołudn. w Krośnie, w lokalu Towarzystwa.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Ogólnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie Dyrekcji z przedłożeniem zamknięcia rachunkowego za rok 1921;
3) Sprawozdanie Wydziału kontrolującego o bilansie za rok 1921;
4) Wniosek Rady Zawiadowczej co do rozdziału zysku z r. 1921;
5) Wniosek Rady zawiadowczej na rozwiązanie i zlikwidowanie Towarzystwa i na sprzedaż fabryki wraz z realnością;
7) Wnioski członków.

Do ważności uchwały co punktów 5) i 6) potrzebna jest obecność połowy wszystkich udziałowców. W razie braku tego kompletu odbędzie się nowe Zgromadzenie Ogólne w dniu 30 grudnia 1922, o godz. 10-ej rano w lokalu Towarzystwa z postawieniem tych spraw pod 5) i 6), t. j. sprawy likwidacji Towarzystwa i wyboru likwidatorów.

Krosno, dnia 25 listopada 1922.

RADA ZAWIADOWCZA

Sekretarz: B. Mańkowski. Wiceprezes: M. Mięsowicz.

SZOFER

poszukiwany do nowego samochodu ciężarowego „Austro-Fiat“ Zarządu kopalni Zagłębia chrzanowskiego. — Reflektanci z egzaminem ustawowym i długoletnią praktyką zechcą zgłosić się do Redakcyi niniejszego pisma pod „Szofer 1923“. — Odpisy świadectw i życiorys z fotografią pożądane. Pomieszkanie, opał, światło zapewnione.

Okazyjnie! Kredens dębowy, nieduży, modern. oraz **stół okrągły** do ładalni do sprzedania tanio. Ul. Wygoda 11, III. p., wprost schodów, od 11—1.

Rutynowaną buchalterkę ze znajomością stenografii i pisania na maszynie, przyjmie natychmiast firma E. Ude ski i Ska, w Krakowie, Sebastyana 20. Zgłoszenia między 2—3 popołudniu.

Windy automobilowe

i lewarowe, wielokrążki w wielkim wyborze do nabycia w Biurze techn. Inż. Józefa Weingrüna, Kraków, Groble 17-19. Telefon 2145.

Kupię Pianino lub krótki fortepian tylko w bardzo dobrym stanie. — Łaskawe zgłoszenia z podaniem marki i ceny do Adm. „Kuryera Codziennego“ pod **„Fortepian“**.

ROLNICY! ROLNICY!

Już wyszedł z druku

KALENDARZ ROLNICZY

na rok 1923.

Bogata treść. Ozdobne ilustracje.

Dział ogłoszeń.

Cena egzemplarza: dla członków Kółek rolniczych **1030** Mp. z przesyłką pocztową, dla niecziłonków 1150 Mp. z przes. poczt.

Przy większych zamówieniach odpowiedni rabat.

Kupować i zamawiać można:

w Małopolskiem Towarzystwie Rolniczem Kraków, ul. Szczepańska 8

Poszukuje się rutynowanego

inżyniera lub technika górniczego

do założenia i prowadzenia eksploatacy kopalni glinek ogniotrwałych oraz kolejk dojazdowej.

Oferty wraz z podaniem warunków i powołaniem się na poważne referencye, przesyłać do **Departamentu Przemysłowego Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie, Senatorska 42.**

Syndykat Koszykarski S. A w Krakowie, ulica Szczepańska 1 poszukuje inteligentnego, ze studyami możliwie agronomicznemi, **młodego mężczyzny,** do prowadzenia działu surowców. — Zgłoszenia z podaniem curriculum vitae i warunków płacy, należy nadsyłać pod adresem Syndykatu.

Poszukujemy do rafineryi nafty

we Wschodniej Małopolsce

1. Destylatora, obeznanego również z rafinacją nafty.
2. Przodownika parafiniarni.

Reflektuje się na siły zupełnie samodzielne z dłuższą praktyką.

Destylator, obeznany z fabrykacją parafiny, mógłby ewentualnie prowadzić oba działy.

Zgłoszenia pod **Nafta 500** do Admin. pisma.

Adwokat Dr. Heski przyjmie zaraz mundantkę dobrze stenografującą.

Pokoju z utrzymaniem lub bez przy rodzinie Izrael., p szukuje się dla starszego mężczyzny. — Zgłoszenia pod „Starszy“ do Biura ogłoszeń Feliksa Stallera, Kraków, Grodzka 13.

Poszukujemy

DYSTYLATORA

rutynowanego do Warszawy, do wyrabiania wódek i likierów, z własną inicjatywą. Warunki uprasza się wymienić w ofercie, jak również załączyć odpisy świadectw.

Zgłoszenia należy skierować pod „B. Z. W.“ do Tow. Akc. REKLAMA POLSKA, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6

Maszyna parowa

70 HP. z rusztami schodkowymi w dobrym stanie do natychmiastowego użytku na tartaku, cegielni itd. do sprzedania. Bliższa wiadomość w Ziemskim Banku Kredyt. w Krakowie, ul. Floryańska L. 32.

Wyścig ... w Ch... 23 ... X.

AUSTRO-DAIMLER

18 zwycięstwo w roku 1922

Biuro sprzedaży:

KRAKÓW Gertrudy 2.

Komitet zabawowy Ż. T. S. „Jutrzenka“ zawiadamia, że zapowiedziana na dzień 9 grudnia b. r. zabawa w Sali Sokoła, z powodów od komitetu niezależnych, nie odbędzie się. Termin zabawy zostanie w swoim czasie do wiadomości podany.

DWA WAGONY TALKUM

natychmiast do sprzedania

Wiadomość: **Adwokat Dr. LANDAU, Kraków, Wielopole 9.**

Zarządzający Cechem Malarni Porcelany

dobry administrator, artystycznie i technicznie uzdolniony, pomysłowy kompozytor wzorów na porcelanie stołowej i galanteryi,

potrzebny do pierwszorzędnej fabryki na prowincyi.

Oferty z odpisem referencyi i kwalifikacyi składać: **Departament Przemysłowy Polskiego Banku Przemysłowego w Warszawie, Senatorska 42.**

Potrzeba chłopców do praktyki ... Lisiecki i Łopatka Kraków, ul. Stolarska 13.

Zarząd dóbr Witkowice p. Ropczyce **przyjmie do biura pannę** z ukończoną szkołą handlową i ładnem pismem. Kompletne utrzymanie i pensja według umowy. Zgłoszenia pisemne.

Z powodu przypadającego dziś święta Niepokalanego Poczęcia N. P. M. — ukaże się następny numer „Wiadomości Krakowskich“ w niedzielę o zwykłej porze.

Wiadomości bieżące.

Kraków 8 grudnia.

Wspomnienie pośmiertne o ś. p. Marji Goreckiej.

W paryskiej „Polonji“ z 29 listopada czytamy następującą informację o śmierci i pogrzebie córki Adama Mickiewicza.

Dnia 26 listopada w rocznicę śmierci Adama Mickiewicza, zmarła o godz. 2 i kwadrans w nocy w Paryżu córka Jego, Marja Gorecka, siostra Władysława i Józefa Mickiewiczów, w swem mieszkaniu, 26, Bd St. Germain.

Ś. p. Marja urodziła się w Paryżu 7 września 1835 roku. Ojcem chrzestnym był Juljan Ursyn Niemcewicz Adam Mickiewicz niejednokrotnie wysyłał córkę do kraju, w Poznańskie, jakby przeczuwał, że całe życie przyjdzie jej spędzić na obczyźnie.

Ś. p. Marja Mickiewiczówna wyszła za mąż za artystę malarza Tadeusza Goreckiego, syna Antoniego. Mąż odumarł ją w roku 1869.

Pogrzeb ś. p. Marji Goreckiej odbył się wczoraj, we wtorek, dnia 28 listopada w Montmorency, w szczupłem kółku krewnych, stosownie do ostatniej woli zmarłej. Zwłoki złożono w rodzinnym grobie Goreckich. Z trojga dzieci ś. p. Marji Goreckiej żyje jeszcze dr. Ludwik Gorecki w Paryżu.

Ubezpieczenie urzędników prywatnych.

Dziennik ustaw R. P. Nr. 103, poz. 940, ogłasza rozporządzenie Rady ministrów, mocą którego m. i. najwyższa granica ubezpieczonych poborów rocznych podwyższona została z Mp. 60.000 na Mp. 1.200.000 począwszy od 1. listopada 1922 r.

Równocześnie podwyższone zostały stosunkowo zarówno świadczenia ustawowe, jak i dodatki drożyźniane do świadczeń, które od 1. września b. r. wynoszą miesięcznie: dodatek drożyźniany do renty starości Mp. 12.000, do renty inwalidy Mp. 10.000, do rent wdowich i sierocych Mp. 6.000, do dodatku na wychowanie dzieci przy matce Mp. 2.500 dodatek do jednorazowej odprawy Mp 100.000

Pracodawcy obowiązani są w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia tego rozporządzenia zgłosić w zakładzie pensyjnym we Lwowie (Piekarska 1 A), pełne pobory swoich funkcjonarjuszy według stanu w dniu 1 listopada 1922 r.

Ubezpieczeniu przymusowemu podlegają wszyscy **funkcjonarjusze prywatni (urzędnicy, pomocnicy handlowi i t. d.)**, którzy nie są zatrudnieni w charakterze służby czeladniej i robotników.

O wydanie Ronikiera.

Z Warszawy donoszą 6 b. m.:

W dniu wczorajszym nadeszła wiadomość do ministerstwa sprawiedliwości z poselstwa polskiego w Wiedniu, iż informacje o zaaresztowaniu hr. Ronikiera przez władze austrjackie w Salzburgu pojawiły się jednocześnie we wszystkich dziennikach wiedeńskich, wobec czego przypuszczać należy, że pochodzą one od władz policyjnych. Poselstwo polskie zwróciło się niezwłocznie po ukazaniu się powyższych wzmianek do austrjackiego ministerstwa spraw zagranicznych, **ponawiając żądanie wydania hr. Ronikiera.** Przypuszczać tedy można, iż w ciągu najbliższego czasu poselstwu udzielona zostanie wyczerpująca odpowiedź, która położy wreszcie kres trwającej już przeszło od roku korespondencji w tej sprawie. Rząd polski wyjaśniał już kilkakrotnie władzom austrjackim, iż **czyn Ronikiera jest zwykłem przestępstwem kryminalnem** i że twierdzenie hr. Ronikiera o politycznym charakterze głośnego procesu jest całkowicie pozbawione prawdy. Widocznie, że po szczegółowem zbadaniu sprawy władze austrjackie postanowiły **wydać rządowi polskiemu hr. Ronikiera** i w tym celu wydały rozkaz aresztowania go w Salzburgu.

Z okazji Imienin Naczeln. Redaktora Posła Marjana Dąbrowskiego, składa Administracja „Ilustr. Kurjera Codz.“ kwotę M. 50.000 na Museum Narodowe.

PROGNOZA NA PIĄTEK: Pogoda zmienna, (częściowe wypogodzenie się, zwłaszcza na zachodzie), miejscami opady śnieżne, spadek temperatury, wiatry z kierunków północnych.

(s). **PATRONKA KUPIECTWA.** W dniu dzisiejszym święci Kościół katolicki uroczystość Niepokalanego Poczęcia N. M. P. W dawnej Polsce dzień ten był niezwykle obchodzony. Oto jak czytamy w starym kalendarzu, w dzień ten, w wielu miejscowościach był zwyczaj, że podczas Mszy św. w kościele wychodziło 7 chłopiąt w biełu ubranych, niosących gałązki bzowe, a na każdym roseczku świeczka się paliła. Podczas nabożeństwa śpiewano pieśni o N. P.: „Jako róża między kolącym głogiem“.

Szczególną czcią otacza ten dzień kupiectwo polskie, które obrało sobie Niepokalane Poczęcie Matki Boskiej za swoją patronkę.

UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO na intencję pomyślnej pracy pierwszego Zgromadzenia Narodowego odbędzie się staraniem „Narodowej Organizacji Kobiet“ w sobotę 9 bm. o godz. 9 rano w kościele OO. Zmartwychwstańców, przy ul. Łobzowskiej.

Z WAWELU. Po 3-tygodniowej przerwie, spowodowanej urządzeniem ogrzewania centralnego, wystawa arrasów została na nowo otwarta dla publiczności codziennie od 12—4-tej. Wstęp 500 M.

POSIEDZENIE POŁĄCZONYCH SEKCYJ MIEJSKICH. Wczoraj pod przewodnictwem wicepr. Sarego odbyło się posiedzenie połączonych Sekcyj ekonomicznej i skarbowej wspólnie z Komisją podgórską i Komisją ceramiczną, na którem uchwalono przedstawić Radzie miasta wnioski o podwyższenie relutum na obuwie dla służby miejskiej, na ustanowienie ulicznych stanowisk szafkowych dla inwalidów wojennych, na sprzedaż dzienników i wyrobów tytoniowych — zatwierdzono zmianę linji budowlanej dla południowej i zachodniej strony skweru przy ul. Dąbrowskiego w Podgórzu, oraz linję regulacyjną ul. Zamojskiego naprzeciw kościoła OO. Redemptorystów i plan regulacyjny przedłużenia ul. Głębokiej w dz. XXII. wzdłuż starego cmentarza. Następnie uchwalono nabycie gruntów pod projektowaną ulicę zamkniętą w Podgórzu, oraz linję regulacyjną dla części ul. Wrocławskiej na Krowodrzy. Wkońcu przyznano kilka kredytów dodatkowych.

RESZTA BILETÓW NA ODCZYT NOWACZYŃSKIEGO jest do nabycia w kasie Starego Teatru od godz. 9 rano.

KONTROLA CENNIKÓW MASARSKICH I RZEŹNICZYCH. Wczoraj organa policji przeprowadziły kontrolę cen w jatkach rzeźniczych i sklepach masarskich i stwierdziły, że chociaż przedsiębiorstwa te przepełnione są towarem, mimo to właściciele nie trzymają się dotychczasowego cennika, lecz pobierają ceny dowolne. Protokoły z wyników rewizji przesło one być mają prokuraturze, celem wniesienia skargi o lichwę. Jak się dowiadujemy, wczoraj rzeźnicy i masarze wnieśli do magistratu nowy cennik do zatwierdzenia.

STOW. B. LEGJONISTÓW urządza w każdą niedzielę i święto w sali Małopolskiego Tow. Rolniczego, plac Szczepański 8, II. p. Dancingi towarzyskie od 4—7 i od 7½—11.

ZEBRANIE CZŁONKÓW TOW. MIŁ. JĘZ. POLSKIEGO, na którem prof. Łoś wypowie swe uwagi „O nauce składni w szkole“, odbędzie się w niedzielę 10 bm. o godz. 11 w sali 43 „Coll. Nov.“.

ZJAZD MATURZYSTÓW. W dawnej I. szkole realnej (dzisiejszem gimn. mat.-przyrodn.) odbył się w niedzielę uroczysty zjazd b. uczniów tego zakładu, którzy przed 15 laty zdali maturę. Na zjazd przybyło wielu uczniów dziś rozproszonych po całej Rzeczypospolitej, na wyższych nieraz będących stanowiskach. Po uroczystem powitaniu, uczniowie wysłuchali w auli egzorty b. swego katechety X. Dra Świderskiego, następnie wspólnego nabożeństwa. Zebranie maturzystów w dawnej ich klasie VII. zagaił prof. Dr. Flach, odczytując nazwiska uczniów, z których szereg legł za Ojczyznę. Następnie w imieniu maturzystów przemówili bardzo serdecznie por. Müller i Dr. Sulikowski, witając przybyłych na zjazd dawnych swych profesorów, z których przybyli: radca Kajetan Kosiński ze Lwowa, prof. Bornwiczka, Dr. Flach, prof. Koch, dyr. Pogorzelski, radca Krywult, prof. Saski, dyr. Smreczyński i Dr. X. Świderski. Po uroczystości nastąpiła wspólna fotografja, poczem uczniowie gremjalnie zwiedzili wystawę o-

Nowy napad w Zakopanem.

Zakopane, 6 grudnia.

Jakby ciąg dalszy coraz śmielszych napadów zwyrodniałego opryszka — notujemy nowy napad na matkę p. Ireny Bursówny. Napadnięta na ul. Chramcówek p. Bursowa, roznosząca telegramy, uratowała się ucieczką i krzykiem, co spłoszyło napastnika, **który zbiegł w pobliskie zarośla leśne.**

Nowy ten napad na p. Bursową w chwili, gdy stan zdrowia jej córki Ireny znacznie się **pogorszył** — a morderca ś. p. Zofii Bukowskiej nie został ujęty — budzi **silne zdenerwowanie przerażonej ludności.**

brazów swego b. prof. Sylwarjusza Saskiego, otwartą w pałacu Sztuki. Wieczorem odbyło się wspólne towarzyskie zebranie uczniów i profesorów w salach Starego Teatru. Zjazd mile u wszystkich niewątpliwie pozostawi wspomnienie.

AMBULATORJUM W SZPITALU BONIFRATRÓW. Z krakowskiego szpitala OO. Bonifratrów komunikują nam, że ambulatorjum dla ubogich chorych przy ich szpitalu zostanie otwarte z dniem 11 bm. Ambulatorjum chorób wewnętrznych (Dr. Stanisław Łapiński) otwarte będzie codziennie od godz. 10—11 rano, ambulatorjum chirurgiczne (Dr. Michał Iliadij) od godz. 10—11 rano i ambulatorjum dentystyczne (dr. Ludwik Grabczak) od godz. 10—2 popo. i od 3—6 popol., (rwanie zębów od godz. 8—12 i od godz. 2—6 popol.).

W dalszym ciągu złożyli na potrzeby szpitala: Hotel Pollera, od gości, 31.000 mk., Grand Hotel, od gości, 22.500 mk., N. N. 22.000, Składka za pośrednictwem WP. radcy Kubalskiego 20.000 mk., P. Ludwik Mieszczyński 20.000, P. Seweryn Murkiewicz 10.000, Ks. N. N. 5.000, N. N. 5.000, N. N. 4.000, Antoś Lewek z Tarnobrzegu 2.000 mk.

Pozatem otrzymano od P. Józefa Leiblowicza 10 flaszek Chlorititu i od firmy Drobner 30.000 opasek.

Z POWODU ZWINIĘCIA ZAKŁADU ZASTAWNICZEGO akc. Banku hipotecznego w Krakowie odbędzie się dnia 16 bm. o godz. 10-tej przed poł. licytacja niewykupionych przedmiotów.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE Przytuliska Weteranów powstania z r. 1863, odbędzie się w sobotę 9 bm. o godz. 5 popoł. w lokalu Przytuliska przy ul. Diskupiej 1: 18.

NA DRUGI ODCZYT O MEDJUMIZMIE p. Prospera Szmurły w kino „Wanda", który odbędzie się 10 bm. o godz. 11 przedpoł., bilety są w sobotę do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego.

PRZEDŚWIT - HASZACHAR zw. żyd. młodz. ak. U. J. urządza w sali Starego Teatru dnia 14 grudnia Uroczysty Wieczór Makabeuszowy ze współudziałem posła dr. Thona, dr. Ign Schwarzbarta, art. opery krak. p. Jefimcewy, p. Kniaginina, p. Drowej Salz-Zimmermannowej, nadkantora p. Deinara Dembitzera i t. d. Bilety do nabycia w firmie Leszkiewicz Ska, ul. Szczepańska 2., Bracia Landwirth ul. Grodzka 43, oraz w księgarni A. Fausta, Krakowska 11.

HEBRAJSKIE KURSA PEDAGOGICZNE otwiera z dniem 1 stycznia 1923 K. C. „Tarbutu" w Krakowie. Program nauk obejmuje przedmioty judaistyczne i pedagogiczne. Do kursu zostaną dopuszczone osoby posiadające średnie wykształcenie ogólne, jak i hebrajskie (conajmniej maturę seminaryjną lub ukończonych sześć klas gimnazjalnych). Zgłoszenia przyjmuje się w kancelarji szkoły przy ul. Brzozowej l. 5.

W SPRAWIE WYJAZDU GÓRNIKÓW DO FRANCJI zwraca się uwagę interesowanych na korzystną konjunkturę w bieżącym miesiącu. Zapotrzebowanie górników w miesiącu grudnin jest bardzo wielkie. Transporty, odchodzące z Oświęcimia przewożą górników bez kosztów aż na miejsce pracy. Wszyscy już przyjęci z kartkami zielonemi, a którzy spóźnili się na wyznaczone im transporty, umieszczeni będą również na liście odjeżdżających w bieżącym miesiącu.

Nowo zgłaszających się zapisują Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy. Ze względu na bliskie zmiany organizacji Delegacji Komitetu Kopalń francuskich w Oświęcimiu, wszystkie transporty będą wstrzymane z dniem 20 grudnia aż do odwołania.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj wezwano pogotowie ratunkowe na ul. Konfederacką l. 257, gdzie 12-letni Zygmunt Czup podczas zabawy nabojem karabinowym spowodował eksplozję. Eksplodujący nabój oderwał nieszczęśliwemu chłopcu 4 palce u prawej ręki. Lekarz pogotowia po opatrzeniu rannego przewiózł go do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny.

KRADZIEŻ. Do policji doniósł p. W. Kleinberger, że gdy był w mieszkaniu adwokata dr. Warenhaupta przy ul. Grodzkiej l. 49, z otwartego przedpokoju skradziono mu płaszcz, zaś na szkodę adwokata Warenhaupta kapę żółtą z białym haftem. Dochodzenia w toku.

ARESZTOWANIE ZŁODZIEJEK. Pod zarzutem kradzieży skórek wydrowych, króliczych i innych, ogólnej wartości 1,200.000 Mp., popełnionej na szkodę p. Róży Marischowej, właścicielki składu skór w Rynku Gł. l. 11, aresztowano Antoninę Mrowińską lat 56 i Wiktorję Niedzielską lat 23. Obie zostały przytrzymane na gorącym uczynku. Część skradzionych skórek odebrano od aresztowanych kobiet.

PODWYŻSZENIE PODATKÓW GMINNYCH. Województwo krakowskie zatwierdziło uchwałę żyd. Rady wyznaniowej, podwyższającą podatek wyznaniowy do kwoty 100.000 Mp. na członka gminy. Do podwyższenia tego była Rada zmuszona z powodu ciągle rosnącej drożyzny, olbrzymiego około 200 miljonów wynoszącego wydatku na odbudowę podczas wojny zniszczonego szpitala żydowskiego, z powodu założenia nowego cmentarza, co również kilkaset miljonów ma kosztować, dalej kosztów utrzymania domu noclegowego, tudzież spowodowanych wybudowaniem nowej łazni gminnej i przebudowy stajej łaźni wydatków z uregulowaniem i podwyższeniem płac urzędników gminy, tudzież z powodu znacznych subwencyj, udzielanych przez gminę stowarzyszeniom filantropijnym i kulturalnym i t. p. wydatków. Województwo zezwoliło również gminie pobierać od podatników, nie płacących w terminach ustawowych podatku wyznaniowego, tytułem kary 5 proc. miesięcznie od zaległej sumy podatkowej, które to postanowienie wchodzi już w życie. Zauważyć należy, że gmina wyznaniowa lwowska podwyższyła podatek wyznaniowy do 300.000 Mp.

Z UDRĘCZEŃ EMERYTÓW. Odnośnie do notatki, zamieszczonej w Nrze 44 „Wiadomości Krakowskich" p. t. „Z niesłychanych udręczeń emerytów" oświadcza Kuratorjum Okręgu szkolnego krakowskiego, iż jeszcze rozporządzeniem z dnia 22 maja 1922 L. 6784/I, a więc przed otrzymaniem z Izby Skarbowej we Lwowie zwrotu wymiaru emerytury dla śp. Antoniny Dudzińskiej, wezwało Kasę Skarbową w Jaworznie, aby bezzwłocznie przesłała wypis należytości i zwrotów tej emerytki Izbie Skarbowej we Lwowie. Na tem skończyła się ingerencja władzy szkolnej w tej sprawie.

Ponieważ w tym czasie, tj. w miesiącu czerwcu br. nastąpiło zwinięcie Kasy Skarbowej w Jaworznie i przydzielenie jej agend do Kasy Skarb. w Chrzanowie, a z drugiej strony śp. Dudzińska nie dawała znać Kuratorjum ani ustnie, ani pisemnie, że płacy emerytalnej nie otrzymuje, nie wiedziano w Kuratorjum, czy w Chrzanowie sprawę załatwiono. Dopiero w dniu 23 listopada br. Kuratorjum ponownie wskutek doniesienia Izby Skarbowej we Lwowie, urguje Kasę Skarbową w Chrzanowie do załatwienia sprawy. Pozatem otrzymała śp. Dudzińska zaopatrzenie w formie zaliczki z Urzędu emerytalnego we Lwowie.

Kuratorjum zatem nie może wziąć odpowiedzialności za tak przewlekłe załatwienie sprawy śp. Dudzińskiej, bo wynikło ono nie ze złej woli któregokolwiek urzędu, ale było następstwem zwinięcia i przejęcia agend przez Kasę skarbową w Chrzanowie, między któremi i ta sprawa się znajdowała.

Kurator w z.: **Dr. M. Nawak.**

DLA UCZCZENIA PAMIĘCI śp. Juljana Dobrzańskiego, współpracownicy biura Rady szkolnej miejskiej w Krakowie składają 20.000 Mp. na gwiazdkę dla najbiedniejszej dziatwy szkolnej.

NA BUDOWĘ DOMU MEDYKÓW W KRAKOWIE ufundowali dalsze cegiełki: 436—438 Tarnowskie Koło Związku Lekarzy Małopolski i Śląska Cieszyńskiego; 439 Dr. Stanisław Hiksmann z Oświęcimia; 440 Dr. Józef Orzeł z Ujanowic. 441 Dr. Feliks Tokarski z Jedlicza; 442 Dr. Władysław Szumski z Myślenic; 443 Dr. Antoni Kuczewski z Zakopanego; 444—446 N. N. bez podania nazwisk; 447—450 Dr. Wacław Okuljar z Milówki, nieprzyjęte honorarjum od Bernarda Glückmanna i Anny Fiszerowej, wpłacając po 10.000 mkp. za cegiełkę.

Nadto złożyli ofiary: Na bloczek Nr. 52 kol. Marksonowa 6.500 mk., Nr. 103 kol. Cikowski 2.000 mk., Nr. 139 kol. Brand prócz jednej cegiełki 10.000 mk., Nr. 124 kol. Stawarz 28.700 mk., Nr. 143 i Nr. 146 kol. Dziubiński 19.300 mk., Nr. 171 kol. Bednarski 4.200 mk., Nr. 157 kol. Pelczar 24.000 mk., Nr. 72 kol. Dzerowicz 5.000 mk., Nr. 61 kol. Unicjewski, prócz jednej cegiełki, 23.000 mk., Nr. 120 kol. Uhma 9.000 mk., Nr. 100 kol. Krupiński 4 448 mk.

NA DOM PRACY przy ul. Piekarskiej, złożyli: p. W. Fussman J. Mk. 3240, Rimler B. Mk. 5000, Ripper Hugo Mk. 5000, Siemek L. Mk. 4860, L. Schneider Mk. 3240, razem Mk. 21.340.

—0—

O USTALENIE NAZWY POLSKIEJ. Dążąc do oczyszczenia naszego słownictwa przemysłowego z obcych naleciałości językowych, niedawno temu redakcja „Poradnika Językowego" w Krakowie, ogłosiła z polecenia znanych krakowskich fabryk „Bełdowski, Herliczka, Wołoszyński" konkurs na polską nazwę „tutek — gilz" do papierosów — które to wyrazy jak wiadomo, wdarły się do naszego języka z popsutej niemczyzny (Tüten, Hülsen). Sąd konkursowy otrzymał zaproponowanych przeszło 2.000 najróżniejszych nazw, z których wybrał i nagrodził rzekomo dla poetycznego brzmienia wyraz „Obsłonki", podany tylko przez 3 osoby, jakkolwiek cała setka proponentów ze wszystkich sfer społecznych całej Polski, jakoby pewien vox populi, domagała się uchwalenia nazwy „Zwitki". Również i sąd konkursowy uznał ze względów praktycznych nazwę „zwitki" za przedmiotowo odpowiednią i dobrze określającą zwinięte rurki bibułkowe, rozstrzygnięcie jednakże pozostawił udziałowi szerszego ogółu za pomocą pisemnego głosowania. W tej myśli uprasza się zwolenników spolszczenia nazw przemysłowych oraz interesowaną publiczność o współudział w wyborze jednej z tych nazw. Zgłoszenia należy skierować do 1 lutego 1923, do Zjednoczonych Fabryk Bełdowski, Herliczka, Wołoszyński w Krakowie, wyłącznie na zwykłych ofrankowanych kartach pocztowych, podając dokładny adres i zawód wysyłającego, oraz krótkie oświadczenie się za nazwą „Zwitki" względnie „Obsłonki" wykluczając wszelkie dalsze dyskusje i propozycje, jako nieważne i bezprzedmiotowe. Powyższa firma przeznacza za współdziałanie trzy premje: 30.000, 15.000 i 5.000 Mp., które rozdzieli pomiędzy głosujących przez losowanie. Pisma polskie uprasza się o powtórzenie tej wiadomości.

Z kraju.

LECZENIE URZĘDNIKÓW. Z Warszawy donoszą: Dążąc do polepszenia leczenia urzędników państwowych, ministerjum pracy postanowiło zapewnić im leczenie szpitalne według 2 klasy, zamiast dotychczasowej trzeciej, tj. w osobnych pokoikach, a gdzie to jest niemożliwe — na salach, na których leżą sami urzędnicy.

ZAWALENIE SIĘ DOMU W WARSZAWIE. Wczoraj rano przy ul. Ostrowskiej zawalił się dom. Dotąd stwierdzono jedną ofiarę w mieszkańcach domu.

OJCIEC CHCIAŁ ZARŻNĄĆ SYNA. Przed sądem przysięgłych we Lwowie stawał Michał Stązka, 68-letni rolnik. Na tle nienawiści do syna swego Karola, oskarżony pewnego dnia w nocy chciał go zarżnąć brzytwą. Wskutek ciemności jednak skaleczył syna w brodę, a zaatakowany syn zdołał uratować się od śmierci. Za to Stązkę wczoraj zasądzono za lekkie uszkodzenie ciała na 3 miesiące aresztu.

WYROK KARY ŚMIERCI. Z Tarnowa donoszą nam: Przed trybunałem sędziów przysięgłych odbyła się w tych dniach rozprawa przeciw Annie Koryckiej lat 38 i Piotrowi Kędziorowi lat 25, oskarżonym o zamordowanie w Rudzie koło Mielca Antoniego Koryckiego, męża Anny, w r. 1920 i zakopanie go w lesie. Zbrodnię wykryto po dwóch latach. Najbardziej obciążająco zeznawał syn oskarżonej, Jan. Po przeprowadzonej rozprawie przysięgli zatwierdzili pytanie w kierunku zbrodni morderstwa, skutkiem czego trybunał wydał wyrok, skazujący Korycką na 20 lat więzienia, Kędziora na karę śmierci przez powieszenie. Obrońcy zgłosili zażalenie nieważności.

STRAJK PRACOWNIKÓW HOTELOWYCH wybuchł onegdaj w Łodzi. Pracownicy hotelów żądali 35 proc. podwyżki.

SKAZANIE KOMUNISTÓW. Sąd okręgowy w Łodzi skazał za komunistyczną działalność antypaństwową Witolda Tomasowicza na 4 lata ciężkiego więzienia i Edmunda Tszepe na rok.

SZKOŁA GOSPODARSTWA DOMOWEGO NA ŚLĄSKU CIESZ. Staraniem województwa śląskiego założono w Strumieniu (na Śląsku) pierwszą szkołę wiejskiego gospodarstwa domowego. Szkoła obejmuje cały zakres gospodarstwa domowego, a więc: gotowanie, pieczenie, pranie, szycie, prowadzenie ogrodów warzywnych, mleczarń i t. p. Prócz zajęć praktycznych odbywają się wykłady teoretyczne. Informacyj co do warunków przyjęcia udziela zarząd szkoły gosp. w Strumieniu.

Ze świata.

KONSULAT POLSKI W JEROZOLIMIE. Konsulem polskim w Jerozolimie mianowany ma być p. Adamkiewicz.

WYBORY GMINNE W ZABRZU. Z Zabrza (Hindenburg) na niemieckiej części G. Śląska donoszą, że przy wyborach do Rady gminnej oddano 24.900 głosów a 12.000 wyborców, w tem połowa Polaków, wstrzymało się od głosowania. Polacy zdobyli dwa mandaty radzieckie, wybierając 1.108 głosami pp. Bayera i Chrośnika. Z tego widać, że ludność polska obawia się jeszcze terroru niemieckiego i od głosowania się uchyla. P. P. S. nie przeprowadziła ani jednego radnego zdobywając zaledwie 250 głosów.

CHOROBA D'ANNUNZIA. Z Rzymu donoszą, że d'Annunzio zachorował nagle, poważnie.

PAŃSTWOWA SZKOŁA DLA CYWILNYCH LOTNIKÓW W PRADZE. Jak donoszą pisma czeskie w Pradze ma powstać państwowa szkoła dla cywilnych lotników, w której instruktorami będą wojskowi lotnicy. Również wojskowe lotnictwo uposaży tę szkołę w potrzebne aparaty. Czas trwania nauki będzie wynosić 18 miesięcy. Szkoła będzie kształcić zawodowych pilotów, mechaników, radiomechaników i t. d., wogóle zawodowców niezbędnych w służbie lotniczej. Komendantem szkoły został podpułk. Kolarzik.

HONOROWA PENSJA DLA ELIZKI KRASNOHORSKIEJ. Komisja administracyjna m. Pragi uchwaliła dożywotnią honorową pensję dla znanej czeskiej powieściopisarki Elizki Krasnohorskiej w wysokości 6.000 k. cz.

RZĄD FRANCUSKI ODDAJE GMACHY KOŚCIELNE. Pisma paryskie donoszą, że rząd francuski oddał z powrotem biskupowi paryskiemu gmach seminarjum Saint Sulpice, upaństwowiony i odebrany przez rząd po uchwale rozdziału kościoła od państwa. Seminarjum Sajnt Sulpice odegrało w umysłowem życiu Francji wielką rolę. Renan n. p. uczył się w tem seminarjum, które między innemi uwiecznił też Massenet w swojej operze „Manon".

ZWIĄZEK RODZIN, OBARCZONYCH LICZNEM POTOMSTWEM. W Wiedniu został powyższy związek utworzony, a ma on na celu popieranie gospodarczego i finansowego położenia tych rodzin, które liczą co najmniej troje dzieci. Z powodu bowiem nędzy mieszkaniowej i stale rosnącej drożyzny, los takich rodzin jest rozpaczliwy. Jeden z mówców przypomniał stary budystyczny zwyczaj, który polegał na tem, że po urodzeniu się dziecka wołano nad niem: Biada! Biada! Związek zwrócił się do gminy m. Wiednia o pomoc dla swoich członków.

O ZNIESIENIE MAŁYCH ŚWIĄT W AUSTRJI. Do wiedeńskiej Izby handlowej i przemysłowej wpłynął wniosek, domagający się interwencji u rządu austrjackiego o zniesienie t. zw. „małych świąt". Wniosek domaga się, by w czasie tych małych świąt tak urzędy jak wszystkie warsztaty pracowały, tak jak to się dzieje w dawnych katolickich krajach. Idzie o powiększenie rocznej pracy w Austrji o 6%. Stany Zjednoczone n. p. obchodzą rocznie tylko 4 święta, Francja 6, a Austrja aż 13 oprócz 7 wielkich świąt (Boże Narodzenie, Wielkanoc, Zielone Świątki i Nowy Rok).

A u nas?

Polska obchodzi 18 świąt w roku, licząc w tem i narodowe święta 3-go maja.

PIESZO PRZEZ TYBET. Do Kalkutty przybył sir George Pereire, wojskowy attache poselstwa angielskiego w Chinach, po odbyciu w ciągu 2 lat prawie całkowicie pieszo 7.000 milowej podróży przez Tybet. W ciągu podróży Pereire nie spotkał się z żadnem wrogiem wystąpieniem ze strony ludności, nawet w prowincjach, w których panuje bandytyzm. Pereire był wszędzie dobrze przyjmowany, pozwolono mu nawet wejść do Lhassy, gdzie spotkał się z Dalai Lamą.

Z kroniki żałobnej.

ZGON KAZIMIERZA KORWIN-PIOTROWSKIEGO. Z Warszawy donoszą 6 bm.: Wczoraj wieczorem zmarł po krótkiej chorobie adwokat Kazimierz Korwin-Piotrowski. Pochodził ze znanej, zamożnej rodziny kresowej, był bratem śp. Gabrjeli Śnieżko-Zapolskiej. Prawnik z wykształcenia, początkowo urzędował w Rosji. Po przyjeździe do Warszawy rychło stał się popularny z powodu dość oryginalnego i swobodnego postępowania i zachowania się, zasłynął także jako zdolny obrońca w sprawach karnych. Przez czas jakiś wydawał „Ziarno" i „Tygodnik Polski". Od szeregu lat poświęcił się wyłącznie adwokaturze, broniąc często ludzi niezamożnych bezinteresownie.

TEATR, LITERATURA i SZTUKA

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś o godz. 3 pop. po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowem Słowackiego „Marja Stuart", z p. Pancewiczową w roli tytułowej. Wieczór po raz 10 „To, co najważniejsze." Ponieważ na przedstawienia tej sztuki stale brakuje biletów, dyrekcja pomieszcza ją w repertuarze oprócz dzisiaj, jeszcze w poniedziałek, poczem interesujący utwór Jewreinowa grany będzie dopiero w okresie świątecznym.

W sobotę i przez następny tydzień „Judyta" Hebbla. Dzieło Hebbla przygotowała p. Wysocka, zachowując we wszystkich szczegółach formę sceniczną, nadaną mu przed 10 laty przez Ludwika Solskiego.

Po skończeniu występów p. St. Wysockiej na repertuar wejdzie kilka utworów lżejszego typu, między nimi nowa komedja historyczna Adama Grzymały-Siedleckiego „Potwa Króla Jegomości."

Z TEATRU „BAGATELA". Dziś w piątek popoł. po cenach 40% zniżonych arcywesoła komedja francuska A. Savoir'a „Banco" w koncertowem wykonaniu pp. Bruczowej, Węgierki, Dobrzańskiego i Kadena.

Dziś i jutro wieczorem z olbrzymiem powodzeniem grane „Przebudzenie się wiosny", opowieść sceniczna w trzech aktach, szesnastu obrazach Wedekinda, które z szybkością filmu przesuwają się przed oczyma widzów. Zasłużone i rzęsiste oklaski zbierają pp. Malicka, Węgierko i Solarski.

W sobotę popoł. po cenach 40% zniżonych „Znakomity baryton", amerykańska komedja romantyczna z pp. Malicką i Kosińskim.

W niedzielę popoł. po cenach 40% zniżonych po raz ostatni „Wędrowiec i kobieta", powieść sceniczna w czterech aktach M. Weronicza z pp. Kozłowską i Węgierką.

OPERA I OPERETKA. Dziś w piątek 8 bm. dwa przedstawienia: o godz. 3½ popoł. po cenach zniżonych dla milusińskich „Kopciuszek", wieczorem zaś o godz. 7½ „Cyganerja" z udziałem najwybitniejszych solistów pod batutą kapelmistrza p. Barańskiego. Opera ta, dzięki przedniości muzycznej faktury, znakomitemu wykonaniu solistów, których zalety ustaliła krytyka, a uznaje publiczność, pomysłowej reżyserji p. Stępniowskiego, cieszy się nadzwyczajnem powodzeniem, a przy dzisiejszem święcie niewątpliwie wypełni teatr do ostatniego miejsca.

Jutro w sobotę 9 bm. wystąpi gościnnie w operze „Żydówka" pozyskany tylko na dwa występy bohaterski tenor opery lwowskiej p. I. Mann oraz primadonna opery lwowskiej p. Zacharska.

Drugi i ostatni występ I. Manna odbędzie się w niedzielę o godz. 7½ wieczór w operze „Tosca".

W niedzielę 10 bm. o godz. 3½ popoł. dla milusińskich „Kopciuszek".

„WIECZÓR CZARÓW I BAŚNI" dla najmłodszych dzieci odbędzie się w niedzielę 10 bm. o godz. 3½ w sali Tow. Technicznego. Na program złoży się odczytanie kilku cudnych bajek przez miłą artystkę, obrazy świetlne z latarni magicznej, tańce dzieci w kostjumach.

Dochód przeznaczony na Gwiazdkę dla sierot z „Domu Rodzinnego" im. Tad. Kościuszki, przy ulicy Jagiellońskiej 11.

Wcześniejszą sprzedaż biletów objęła zawsze ofiarna firma Rojducki, Rynek gł. L. A-B. — Niechaj milusińscy tłumnie zapełnią salę, a wtedy sierotki będą miały wilję i choinkę, jak ich szczęśliwi rówieśnicy, którym wojna nie odebrała rodziców i nie zniszczyła ogniska domowego.

„KINO POUCZAJĄCE MUZEUM" wyświetla nowy program w sobotę 9 bm. od 5, 6½, 8 w. oraz w niedzielę 10 bm. o godz. 3½, 5, 6½, 8 w.

WIECZÓR AUTORSKI. We czwartek 7 bm. o godz. 6-tej wieczór odbędzie się w Kollegium Wykładów Naukowych (Rynek 39, II. p.) IV. Wieczór autorski Aleksandra Jordana. Odczytane będą nowele: „Tajemniczy samolot" (Recytacja p. E. Solarski, art. dramatycz. teatru „Bagatela"), „Fatalna zabawka", „Skradziony Budda" (groteska), „Jednodniowa zdobycz" (groteska). Recytacja p. Zofja Orłyńska, art. dram. teatru „Bagatela". Bilet wstępu: 600, 400 i 300 Mk.

WIECZÓR PIEŚNI Janiny Głuzińskiej z odczytem Edmunda Waltera odbędzie się dziś w piątek o godz. 8. w sali Instytutu muzycznego (ul. św. Anny 2).

HERMAN JADLOWKER, który koncertuje dziś w Warszawie, wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, a to w niedzielę 10 bm., poczem wyjeżdża niezwłocznie do Lwowa, a następnie via Berlin do państw skandynawskich. W bogatym programie, który wykona w oryginalnym tekście, znajduje się również i arja Jontka z „Halki". Bilety zamówione, a nie odebrane do soboty (9 bm.) południa, będą sprzedane.

EGON PETRI, jeden z najświetniejszych pianistów, najznakomitszy interpretator Liszta, wystąpi w Krakowie tylko jeden raz we środę 13 bm.

Z TOW. IM. DANTE ALIGHIERI. Wykład prezesa Tow. Dra Zdzisława Morawskiego p. t. „Katarzyna Cornaro", odbędzie się w sobotę 9 grudnia o godz. 6 popoł. w sali Kopernika „Collegium Novum". Wstęp 200 marek na cele towarzystwa. — Następny wykład „Canova w stuletnią rocznicę śmierci" będzie miał prof. Dr. Jerzy Mycielski dnia 20 grudnia. — Zarząd Tow. otrzymał wiadomość, że Rząd polski nadał wiceprezesowi Tow. X. prof. Fortunatowi Gianniniemu order „Polonia restituta" w uznaniu wielkich zasług, położonych około jeńców-Polaków we Włoszech w czasie wielkiej wojny. Odznaczenie X. prof. Gianniniego witają szerokie koła jego polskich przyjaciół z prawdziwą radością i uznaniem.

KOLEJE ŻYCIA HRABINY, ZMUSZONEJ DO WSTĄPIENIA DO CYRKU, cała „Gehenna" przeżyć kobiety, która upada, a potem powraca do normalnych torów życia. Przecudny dramat ten wyświetla obecnie kinoteatr „Sztuka" ul. św. Jana 6.

ODCZYT K. H. ROSTWOROWSKIEGO pod tytułem „Ewolucja smaku artystycznego" odbędzie się dnia 8 grudnia w piątek o godz. 7-mej w lokalu Wolnej Szkoły Malarstwa i Rysunków, ul. Wolska l. 21, II. piętro.

NIEDOBÓR OPERY WARSZAWSKIEJ. Dzienniki warszawskie donoszą: Według przewidywanych obliczeń, niedobór budżetowy opery w r. b. wyniesie 1.200 miljonów marek. Obliczenia te są raczej optymistyczne, gdyż za podstawę obliczenia dochodów wzięto wpływy grudniowe (przy podwyższonych cenach miejsc), pensje zaś październikowe. Magistrat z budżetu 40 miljardów nie może tak wysokich niedoborów pokrywać. Zapomoga rządowa wynosi tylko 300 miljonów. Magistrat stara się dodatkowo o 150 miljonów, ale ich dotychczas nie uzyskał.

JACQUES COPEAU, dyrektor paryskiego teatru „Le Vieux", przyjeżdża z całym personalem do Pragi na szereg gościnnych występów.

ZAKAZ WYWOZU DZIEŁ SZTUKI Z AUSTRJI. Rząd wiedeński wypracował nowelę do ustawy o zakazie wywozu dzieł sztuki z republiki austrjackiej; nowela ta jeszcze bardziej ogranicza taki wywóz i umożliwia zaprowadzenie państwowego nadzoru nad takiemi dziełami. Nowela przewiduje konfiskatę dzieła sztuki bezprawnie za granicę wywożonego.

Zakaz taki przydałby się i u nas. Taki n. p. Drey z Monachjum wywiózł z Polski bardzo cenne przedmioty.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH:

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Piątek o godz. 3 popoł.: „Marja Stuart".
Piątek wieczór: „To co najważniejsze".
Sobota: „Judyta" Hebbla.
Niedziela pop. „Warszawianka" i „Odludki i poeta", wiecz. „Judyta."
Poniedziałek: „To co najważniejsze".
Wtorek: „Judyta" Hebbla.
Środa: „Judyta" Hebbla.
Czwartek: „Judyta" Hebbla.

TEATR „BAGATELA".

Piątek: pop. „Banco" (ceny 40 proc. zniżone), wiecz. „Przebudzenie się wiosny".
Sobota: pop. „Znakomity baryton" (40 proc. zniżone), wiecz. „Przebudzenie się wiosny."
Niedziela: pop. „Wędrowiec i kobieta" (40 proc. zniżone), wiecz. „Przebudzenie się wiosny."
Poniedziałek: „Przebudzenie się wiosny".
Wtorek: „Przebudzenie się wiosny".

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Piątek: o godz. 3.30 pop. „Kopciuszek", o godz. 7.30 wieczór „Cyganerja."
Sobota: „Żydówka" (występ I. Manna i J. Zacharskiej).
Niedziela: o godz. 3.30 popoł.: „Kopciuszek".
Niedziela o godz. 7.30 wieczór: „Tosca" (występ I. Manna).
Poniedziałek: „Cyganerja".

Z opery.

„Cyganerja" Pucciniego należy do tych oper, których powodzenie będzie prawdopodobnie wiecznotrwałem. Urok obrazów dramatycznej akcji, czar upojnych melodyjnych motywów, mistrzostwo techniki harmonizacyjnej i wogóle siła twórczego natchnienia — wszystko to skupione jest w tem dziele w sposób, który uchodzić musi jako wzorowy w zakresie sztuki kompozytorskiej. Dlatego opera ta godną jest, by ją wykonano z należytym pietyzmem. Wznowienie jej na krakowskiej scenie nosiło też piętno szczególnej pieczołowitości.

Doświadczenie sceniczne, troskliwość przygotowania i inteligencja p. Stępniowskiego ujawniły się nietylko w całem doskonale ułożonem mise en scene, lecz także w licznych drobnych szczegółach, obmyślanych bardzo logicznie i (mimo znacznych trudności scenerji) przeprowadzonych umiejętnie. Sam reżyser w roli Rudolfa, dysponowany głosowo wybornie, był prawdziwym spiritus movens życia w akcie I., a wzruszał szczerością gry w końcowych scenach operowego dramatu. P. Jelimcewę słyszymy w bieżącym sezonie, tak rzadko, że każdy jej występ sam przez się staje się siłą przyciągającą. Poezja jej ślicznego głosu kojarzy się przedziwnie z poetycznością śpiewaczej kantyleny płynącej z ust milutkiej Mimi, a powściągliwo-melancholijne usposobienie artystki odpowiada wybornie charakterowi roli. Mniej odpowiednim wydał się posępny strój, podobnie jak zbyt różowe lica umierającej gryzetki, kazały wątpić, iż odchodzi w zaświaty. Marcelim był p. Romanowski, aktorsko i głosowo bardzo dobry. Czwórkę cyganerji w poddasznej izbie uzupełniali wydatni w typach p. Masanek (Colline) i Mazurek (Schaunard).

Wśród wielu przedstawicielek roli Musetty, jakie mieliśmy sposobność widzieć na różnych scenach, nie było żadnej, któraby podobnie jak p. Jastrzębska łączyła w jednej osobie tak pełną wartość w przejawach uroku piękna zewnętrznego, ponęty wokalnej i inteligentnego umiaru w postawieniu roli. P. Jastrzębska nie potrzebuje się ubiegać o zwodnicze laury aktorskiego zawodu. Oby takich „aspirantek sceny" czy „amatorek" (jak mienią ją niektórzy) było jak najwięcej, zamienilibyśmy je chętnie za niejedną „artystkę". P. Isakowicz jako gospodarz Benoit dowiódł znów, że i drugoplanowe role zyskują znaczenie, jeżeli ich wykonawcą jest doświadczona aktorska jednostka. Zjednoczone w zespołach niezwykle piękne głosy solistów premjerowej obsady brzmiały wspaniale. Trudne chóry w akcie II. szły posłusznie za batutą kapelmistrza i ożywiały znacznie akcję. Z orkiestry, wzmocnionej odpowiednio, płynęły dźwięki czyste, nie zdradzając tym razem tendencji do rozbieżności. Zasługa to dyr. Barańskiego, który wogóle w prowadzeniu rzeczy okazał znów duży zasób muzycznego smaku, doskonałej znajomości partytury i subtelnego odczucia właściwości dzieła, a troskliwem muzycznem przygotowaniem przedstawienia zapewnił mu rzetelną wartość i powodzenie.

Alf. Jen.

Z Rady miejskiej.

Najważniejszym, doniosłym punktem obrad wczorajszych Rady m. była sprawa oddania gruntów pod budowę zakładów uniwersyteckich. Wiceprez. Bara referował wnioski sekcji I. i II., które oddają skarbowi państwa grunta w dzielnicy Czarna Wieś, między ul. Krupniczą, a Czystą. Rada m. wnioski te uchwaliła jednomyślnie, poczem h. rektor Fierich wygłosił dłuższą mowę, dziękując w imieniu Uniwersytetu.

W przemówieniu podniósł rektor Fierich, że jednomyślna uchwała R. m. bez względu na różnice partyjne może być przykładem dla miast naszej Rzeczypospolitej i nie jest bez znaczenia dla naszego życia państwowego.

Przyjęto dalej na etat miejski Seminarium gospodarstwa domowego, poczem po ustaleniu przemian nazw niektórych ulic w Krakowie (ul. Starowiślna między Podgórzem, a Dietlowską — na ul. pr. Lea), prezydent zamknął posiedzenie, po którem odbyła się tajna.

Giełda Krakowska

7. grudnia 1922 r.

(tel.) [illegible] na rynku papierów wartościowych [illegible] się jednolitością. Wczoraj już [illegible], a [illegible] pozostawanie szeregu papierów, kosztownych do nabycia [illegible] kursów. Z krakowskich akcyj najprzewa [illegible] akcje Zieleniewskiego i Drzewnicza, [illegible] grupa w akcji „Polskiego Globu" i P. T. H., z [illegible] nastąpiły akcje Cmielów i Cementowni. W walutach [illegible] się [illegible].

Płacono w Krakowie za

Dolary	17400
„ kanadyjskie	—.—
Franki francuskie	1215-1217
„ belgijskie	1115
„ szwajcarskie	3325-3315
Funty angielskie	79800
Marki niemieckie	2·16-2·17
Korony austrjackie	25·10-25
„ węgierskie	—.—
„ czeskie	554.50-556
Dynary	—.—
Lei rumuńskie	—.—
Liry włoskie	—.—
Floreny holenderskie	—.—

Akcje Tow. bank. i przemysł.	Giełda obecnego dnia: żądano	płacono
Polskie Tow. Hand.	1900.—2000.—	2000-2100.—
„Pocisk"	6000.—7000.—	6400-[illegible]
Polski Glob	600.—800.—	700.—
Zieleniewski	16000.—17000.—	16000-16400.—
Paturene	5400.—7000.—	6200-6400.—
H. Cegielski	38000.—38000.—	38000-38100.—
„Przełom"	7100.—8500.—	7800-8000.—
„Porta"	2000.—3000.—	2500-2815.—
„Sole"	23000.—25000.—	24000.—
Siersza	16000.—18000.—	16800-17000.—
„Tempo"	16000.—17000.—	16000-16400.—
Polska nafta	3500.—4000.—	3500-3050.—
Cmielów	26000.—28000.—	26100-27200.—
Cegielów	13000.—14000	13000-13400.—
Imperi	400.—475.—	400-420.—
Bank Przemysł.	2000.—2600.—	2500-2400.—
Bank Hipoteczny	1400.—1500.—	16 0.—

Giełda warszawska. (PAT). Waluty: Dolary kasa 17.800, 17.900, sprzedaż 17.450, kupno 17.350, franki francuskie kasa 1217½, marki niemieckie kasa 2.20, 2.18.

Giełda szwajcarska. Zurych. (PAT). Zamknięcie giełdy: Berlin 0.06½, Holandja 212½, Nowy York 531½, Londyn —, Paryż 36.40, Medjolan 26.45, Praga 16.80, Budapeszt 0.23, Bukareszt 3.30, Zagrzeb 1.80, Sofja 3.95, Warszawa 0.03, Wiedeń 0.0075, austr. kor. stempl. 0.0075.

REJESTRACJA I STEMPLOWANIE TYTUŁÓW DŁUGU PRZEDWOJENNEGO AUSTRJI I WĘGIER. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca uwagę zainteresowanych na ogłoszenie Izby Skarbowej we Lwowie, zamieszczone w „Gazecie Lwowskiej" z [illegible] 2 lis. Nr. 256, według którego tytuły długu przedwojennego Austrji i Węgier mogą być jeszcze dodatkowo, najdalej do 1 lut. zgłaszane do rejestracji i stemplowania w Izbie Skarbowej we Lwowie.

Bliższych wyjaśnień udzielają wszystkie władze Skarbowe w Małopolsce.

Ekonomiczny podbój Rosyi przez Niemców.

(PAT). „Echo de Paris" donosi, że rokowania Kruppa z rządem sowieckim **w sprawie wydzierżawienia 100 tysięcy hektarów w północno-wschodniej Rosyi, zostały zakończone.**

TELEGRAMY.

Pesymizm w sprawie rozbrojenia.

Warszawa (Tel.wł.). Według prywatnej wiadomości z Moskwy donoszą, że w miarę rozwijania się konferencyi rozbrojeniowej, w kołach członków delegacyi rośnie **pesymizm co do możliwości realizacyi wyników konferencyi.**

Oświadczenie Cziczerina.

Lozanna (Tel.wł.). Sensacyą dnia wczorajszego było oświadczenie Cziczerina, że akceptuje on projekt amerykański co do cieśnin morskich. Oświadczenie to zbiło Cziczerina wobec dziennikarzy amerykańskich. Powiedział on, że propozycja amerykańska stanowi dobrą podstawę do dalszych rokowań. Cziczerin zgodziłby się na to, by okręty wojenne mogły przechodzić przez Dardanele, ale tylko dla celów pokojowych i to jeden po drugim a nie równocześnie.

Projekt mocarstw sprzymierzonych w sprawie cieśnin.

Wiedeń. (AW). Na wczorajszem posiedzeniu lord Curzon zaproponował imieniem mocarstw sprzymierzonych następujące uregulowanie sprawy: 1) **Wolny przejazd przez cieśniny dla wszystkich okrętów handlowych w czasach pokojowych, jak w czasach wojennych, o ile Turcja jest neutralną.** 2) **Jeżeli Turcja bierze udział w wojnie, okręty neutralne mogą przejeżdżać przez cieśniny, ale muszą się ewentualnie poddać rewizji tureckiej.** 3) **W czasach pokojowych wolny przejazd dla wszystkich okrętów wojennych z pewnemi zastrzeżeniami co do ich ilości.** 4) **Wolny przejazd dla okrętów wojennych podczas wojny, o ile Turcja jest neutralną, ale z pewnemi zastrzeżeniami, które się później bliżej określi.** 5) **Wolny przejazd dla wojennych okrętów neutralnych podczas wojny, także jeżeli Turcja bierze udział w wojnie ale z zastrzeżeniami prawa rewizji okrętów dla Turcji.**

W dalszym ciągu przedstawił lord Curzon propozycje co do **ewakuacji wojsk z wybrzeży**, jakoteż powołanie komisji międzynarodowej, w której zastępowane będą: Francja, Anglja, Włochy, Japonja, Ameryka, Rosja, Turcja, Rumunja, Bułgarja i Grecja. **Stałym prezydentem komisji będzie Turek.** Delegat amerykański popierał tę propozycję i wywodził, że **Ameryka nigdy do tego nie dopuści, by jej okręty wojenne nie miały gwarantowanego dostępu, o ile by one z ochroną obywateli amerykańskich i amerykańskiej floty handlowej.** Izmet Pasza **zastrzegł sobie czas do zbadania propozycji.**

Nie możemy płacić za tytoń o 60 procent drożej!

Rząd z tego nic nie dostaje.

(stm.) Do szeregu skandali drożyźnianych przybył skandal z podrożeniem od 1 grudnia cen tytoniu o 60 proc., które rząd wspaniałomyślnie ofiarował trafikantom i wszelkiego rodzaju handlarzom. Za „dawnych dobrych" **małopolskich** czasów, gdy ceny tytoniu miały być urzędowo podniesione, na kilka dni przed odnośną datą **straż skarbowa starannie sprawdzała zapasy** tytoniu i wyrobów tytoniowych; wszystkie paczki opatrywano pieczątką, stwierdzającą, że dana paczka jest w ewidencyi i że dochód z powiększonej ceny wpływa istotnie do skarbu państwa.

A dziś co się dzieje? Zapasów nie sprawdzano, a jeżeli gdzie to zrobiono, to powierzchownie. Na żadnej paczce odnośnej pieczątki niema i jeżeli konsument płaci trafikantowi 1600 Mkp. zamiast 1000, to niema żadnej pewności, że te 600 mk. weźmie rząd, natomiast pewność prawie, że weźmie je trafikant czy handlarz, który umiał sobie zabezpieczyć paczki przed 1 grudnia. Wobec tego konsumenci drożej zapłacą za tytoń a dziesiątki i setki milionów, ale kasy państwowe nie mogą z tego nic dostać jeszcze przez jakie dwa tygodnie, dopóki się naprawdę zapasy starego tytoniu w składach nie wyczerpią i nie przyjdzie naprawdę do trafik nowy.

Jeżeli władze warszawskie potrafią tylko obdzierać konsumentów bezmyślnemi podwyżkami, a nie potrafią sprężystemi zarządzeniami zabezpieczyć skarbu przed złupieniem go przez nieuczciwych handlarzy — to publiczność małopolska musi nauczyć je porządku. Należy wystąpić z czynną lekcyą. **Nie płaćmy wyższych cen za te paczki papierosów czy tytoniu, na których niema urzędowej pieczątki, oznaczającej wyższą o 60% cenę.** Można to było zrobić zawsze, można zrobić i teraz. Władza muszą zrobić to, czego zaniedbały. Co na to Dyrekcya skarbu?

Wielki proces komunistów.

Wczoraj przesłuchali oskarżeni: Michał Tedluk, Adolf Umała, Mikołaj Dyrkawiec, Frieda Leibner, Chaim Chiel i Abraham Schwartzman. Żaden z nich nie odgrywał w partji wybitniejszej roli, żaden też do winy się nie przyznaje, ani nie jest wyznawcą zasad komunistycznych.

Następnie prokurator i obrońcy zadali jeszcze szereg pytań oskarżonym, poczem przewodniczący zamknął przesłuchanie oskarżonych, otwierając **postępowanie dowodowe.**

Z rozpoczęciem się tegoż obrońca Cichowskiego dr. Landau postawił wniosek na powołanie do rozprawy kilku świadków, którzy rzekomo mają znać dokładnie działalność Cichowskiego w sowieckiej Rosji. Prokurator Górber sprzeciwił się temu wnioskowi, lecz ze swej strony podawał również wniosek z wybitnem wiele innych osób.

W końcu przesłuchano zaprzysiężonego świadka 18-letnią Katarzynę Wnęk, u której rodziców mieszkał w Strachocinach oskarżony Antoni Kajewski, na czem rozprawę odroczono do dziś rana.

WYROK NA MORDERCÓW SCHEIDEMANA. W Lipsku zapadł wyrok na sprawców zamachu Scheidemana. Obydwaj oskarżeni otrzymali karę na 10 lat więzienia.

Metropolita Szeptycki w Europie.

„Swoboda" donosi, że metropolita **Szeptycki,** który bawił dotychczas w Ameryce północnej, wyjechał 12 listopada do Kanady, stamtąd zaś 14 listopada do Europy. Dnia 23 listopada przybył do Londynu, gdzie jest — jak donosi „Swoboda" — gościem londyńskiego kardynała Bourne'a. Według informacyi „Swobody", metropolita Szeptycki zabawi krótki czas w Londynie, Paryżu i Wiedniu, następnie **uda się do Rzymu,** aby zdać sprawozdanie papieżowi ze swej podróży inspekcyjnej po koloniach amerykańsko-ukraińskich. Że podróż ma charakter polityczny, dowodzi fakt, że metrop. Szeptycki przed wyjazdem z Ameryki, przyjęty był na audyencyi przez amerykańskiego sekret. stanu Hughesa.

Wyniki ostatniej wyprawy do bieguna południowego.

Maleńki parowiec wyprawy Shackletona do krain antarktycznych „Quest", powrócił, jak wiadomo do Londynu, nie wypełniwszy całego swego zadania tak ze względu na nagły zgon swego dowódcy, kapitana Shackletona, jak również ze względu na to, że okazał się za małym i za słabym na tak długą wyprawę.

W każdym razie wyprawa, którą po śmierci Shackletona dowodził pomocnik jego, kapitan Frank Wild, zebrała na terenie swych badań, mianowicie na południowym oceanie Lodowatym, pomiędzy południowym cyplem Ameryki a południowym cyplem Afryki, skąd powróciła do Anglji, mnóstwo danych i obserwacyj naukowych.

Najdalszy południowy punkt wyprawa osiągnęła, dotarłszy do lądu Enderby. Geolog wyprawy, major Wilkins, odkrył na wyspie Gough nowy gatunek ptaka morskiego, oraz nieznane dotychczas drzewo karłowate, przypominające akacyę.

Najciekawszych obserwacji dostarczył umieszczony na parowcu aparat telegrafu bez drutu. Gdy „Quest" stał raz w ciągu tygodnia zamarznięty wśród lodów i zdawała nawet obawa, że nie wytrzyma ich naporu, aparat radiotelegrafu zanotował nagle depeszę z San Francisco, odległego o 15.000 kilometrów! Z depeszy tej dowiedzieli się podróżnicy, że Lloyd George został usunięty ze stanowiska. Innym razem pochwycono przypadkowo depeszę z Rio de Janeiro, podającą dokładnie godzinę według południka Greenwich, co pozwoliło podróżnym sprawdzić dokładność swych obserwacyj astronomicznych. Jednocześnie odebrano też zupełnie wyraźnie depeszę z wielkiej niemieckiej stacyi radiotelegraficznej w Nauen.

Ciekawy również stwierdzono fakt kołysania się, na podobieństwo fal morskich, wielkich pól lodowych, wśród których parowiec był uwięziony. Zjawisko to nazwano „twardemi falami". Pewnego razu, gdy część członków wyprawy grała dla rozrywki na takiem polu lodowem w piłkę nożną, ponadto na statku członkowie wyprawy spostrzegli wyraźnie, jak pole kołysze się ciągle tam i z powrotem razem z graczami, gracze jednak wcale niczego tego nie odczuwali.

UCIECZKA DEZERTERA. Wczoraj z więzienia wojskowego w Tarnowie zbiegł dezerter, b. chorąży Edmund Tomaszewski. Za zbiegiem urządzono pościg. Tomaszewski w drodze pobawił [illegible].

BESTJALSTWO. Ze Śląska donoszą o nieprawdopodobnym fakcie bestjalstwa i barbarzyństwa, który zdarzył się w powiecie rybnickim. Zamieszkały tam rolnik miał niedobrego syna. Chciał się go pozbyć z powodu kosztów utrzymania. Uwiązał go w chlewie na łańcuchu i trzymał go tam tak długo, dopóki nie umarł.

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie — pod zarządem Feliksa Koroczyńskiego.